

1 Kungaboken 17

(1 Kung 17:1-7) – Elia vid bäcken Kerit

¹Tisbiten Elia, som förut hade uppehållit sig i Gilead, sade till Ahab: ”Så sant Herren, Israels Gud, lever, honom som jag tjänar: Under de här åren skall varken dagg eller regn falla, om inte jag säger det.” ²Och Herrens ord kom till honom: ³”Gå bort härifrån och bege dig österut och göm dig vid bäcken Kerit öster om Jordan. ⁴Du skall dricka ur bäcken och jag har befallt korparna att ge dig att äta där.” ⁵Då gick han bort och gjorde som Herren hade befallt. Han gick till bäcken Kerit öster om Jordan och stannade där. ⁶Korparna kom till honom med bröd och kött på morgonen och med bröd och kött på aftonen, och han drack ur bäcken. ⁷Men efter någon tid torkade bäcken ut, därför att det inte regnade i landet.

1. ¹Tisbiten Elia, som förut hade uppehållit sig i Gilead, sade till Ahab: ”Så sant Herren, Israels Gud, lever, honom som jag tjänar: Under de här åren skall varken dagg eller regn falla, om inte jag säger det.”

- a. Namnet ”Elia” betyder ”Yahweh är min Gud”. Det är väldigt vanligt att bibliska personers namn anger syftet med deras liv. Exempelvis betyder Jesus namn ”Gud frälser”, vilket ju var Jesus uppdrag, att frälsa oss människor. Elias namn blir således en tydlig signal till Israels folk att sluta tillbe Baal och istället återvända till att tillbe Yahweh.
  - i. Elia blir kallad som profet i en tid då i stort sett hela Israel hade övergett Gud och istället börjat tillbe avguden Baal (1 Kung 19:10). Israels kung Ahab och hans drottning Isebel lät uppväcka Guds vrede mer ”än någon av de israelitiska kungar som hade varit före honom” (1 Kung 16:33).
    1. Under denna ogudaktiga tid i Israels historia hade enbart 7000 män inte böjt knä för Baal (1 Kung 19:18).
- b. Avguden ”Baal” var en kananeisk fruktbarhetsgud och namnet kan översättas till ”herre”. Israel dyrkade Baal för att få regn, goda skördar, osv.
  - i. Baalsdyrkan var ett återkommande problem för Israels folk som frestades av de omkringliggande folkens avgudadyrkan.
  - ii. Det är ingen slump att Gud straffar Israel med just *torka* eftersom Baal ansågs ha makt över *vädret*. I och med detta visar Gud Israel att Baal är maktlös i jämförelse med Yahweh och att Israel därmed borde återvända till honom, även om de egentligen inte vill det så åtminstone för att få regn, vilket ju var orsaken till att de dyrkade Baal.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. Det är lätt hänt att tro att Elia var någon slags övermänniska som bara behövde be en liten bön så slutade det regna på över 3 år, men i Jakobs brev så ser vi att Elia bara var en vanlig människa som vi (Jak 5:16–18).

2. ²Och Herrens ord kom till honom: ³”Gå bort härifrån och bege dig österut och göm dig vid bäcken Kerit öster om Jordan.

- a. I och med att Elia hade orsakat en svår torka över Israel så svävade han i livsfara och Gud sände Elia till en liten bäck för att gömma honom.
  - i. Elia hade hastigt blivit en känd profet i landet, och genom att gömma Elia vid en bäck lär Gud Elia vikten av att vara ensam med Gud.
    - 1. Kanske hade Elia hellre fortsatt predika för folket och berätta om Guds plan för Israel, men vid bäcken Kerit får Elia lära sig att *arbetet för Gud* aldrig får bli viktigare än *livet med Gud*.
    - 2. Det är nog ingen slump att Jesus jämför strömmar av vatten med den helige Ande (Joh 7:37–39). Den som vill arbeta för Gud behöver hitta en egen gömd plats där man kan få vara ensam med Gud och hämta kraft.
- b. Även om Gud visste allt detta i förväg så berättade han inte allt för Elia med en gång, utan lät Elia få veta en sak i taget. Först när Elia lydde Gud och gjorde som Gud hade befallt så fick han veta nästa steg.
  - i. Även idag leder Gud oss steg för steg och låter oss få veta en sak i taget. Det kan vara väldigt frustrerande men leder till att vi blir beroende av Gud och måste lita på hans omsorg.
    - 1. Vad hade hänt om vi hade fått veta hela Guds plan i förväg? Förmodligen hade vi då backat ur eftersom vi inte känner att vi klarar av någonting så stort.
    - 2. Det är ofta först i backspeglarna som vi kan konstatera hur underbart Gud har lett oss hela tiden. Det är ofta först när vi ser tillbaka på vårt liv som vi inser att många av de svårigheter vi gick igenom egentligen var bra för oss och gjorde så att vi växte i vår tro eller lärde oss att förtrösta mer på Gud.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. Gud använder Elias tid vid bäcken Kerit för att lära Elia ännu mer om hur man är en Guds tjänare. Men Elia behövde inte vara fullärd innan Gud kallade honom in i tjänst, utan Gud utvecklade Elia allteftersom.

3. ⁴*Du skall dricka ur bäcken och jag har befallt korparna att ge dig att äta där.*

- a. I en tid av torka fick Elia sitta vid en vattenbäck. På detta sätt lärde Gud Elia att vara beroende av Gud för sin försörjning.
- b. Korpar var enligt Lagen en "styggelse" (3 Mos 11:15) och nu låter Gud Elia få sin mat serverad av "orena djur". En övernitisk bokstavstrogen paragrafryttare kanske skulle haft svårt att acceptera att Gud gör på detta vis, men här tvingas Elia inse det som Jesus lärde fariseerna: Gud är "Herre över sabbaten" (Mark 2:28) eller det som Paulus lärde korinthierna: "bokstaven dödar, men Anden ger liv" (2 Kor3:6). Hade Elia följt "bokstaven" så hade han dött av svält, men eftersom han förstod att det var Gud som gav honom maten så åt han och fick liv.
  - i. På samma sätt behöver vi idag lära oss att även om det är fel att exempelvis dricka sig berusad på alkohol så ska vi inte anse de med alkoholproblem så "orena" att vi inte ens kan umgås med dem. Eller hur skulle vi reagera om någon med en snus under läppen predikade för oss?
  - ii. En lärdom från korpen är att Gud kan använda även ett orent verktyg för sin heliga vilja. Även om exempelvis en predikant predikar Guds ord på ett fantastiskt bra sätt, så behöver inte det betyda att predikanten är genomhelig och därmed bör vi inte upphöja predikanten.
    - 1. Vi bör inte heller anse oss själva så orena att vi inte tror att Gud kan använda oss. Om Gud kan använda orena djur för att ge mat åt Guds tjänare så kan han använda oss syndare till att ge Guds ord till Guds folk.
- c. Namnet "Kerit" betyder "att skära av" eller "hugga", vilket skulle kunna innebära att Gud fick möjlighet att forma och förädla Elia genom att ta bort de negativa och destruktiva karaktärsdrag som Elia hade.

4. ⁶*Korparna kom till honom med bröd och kött på morgonen och med bröd och kött på aftonen, och han drack ur bäcken.*

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. På samma sätt som Gud försörjde Israel med mat när de befann sig i öknen så försörjer Gud nu Elia. Gud gör inte bara sina mirakler med nationen Israel, utan även med individen Elia.
  - i. På samma sätt kan vi förvänta oss att Gud kan göra stora mirakler även med människor som inte jobbar som pastorer eller missionärer. Visst, Gud vill göra stora mirakler med oss som helhet, men han vill även göra stora mirakler i ditt personliga liv.
- b. Om vi ser på Elias vistelse vid Kerit som en symbolisk plats där varje troende får vara ensam med Gud, då symboliserar brödet Bibeln och vattnet Anden. Varje morgon och varje kväll är det nyttigt och bra för varje person som vill tjäna Gud att stilla sig i ensamhet och läsa Bibeln och bli uppfylld av Guds Ande.

5. ⁷Men efter någon tid torkade bäcken ut, därför att det inte regnade i landet.

- a. Det måste ha varit en svår prövning för Elia att bibehålla sin förtröstan på Guds försorg när han ser hur bäcken sakta men säkert torkade ut. Men Elia höll ut och litade på att Gud så småningom skulle visa på någonting nytt när tiden var inne.
- b. Elia visste att det inte skulle regna förrän han "säger det", men ändå avstår Elia från att be till Gud om vatten trots att han själv riskerar att dö av törst.

(1 Kung 17:8-24) – Elia och änkan i Sarefat

⁸Då kom Herrens ord till Elia. Han sade: ⁹"Stig upp och gå till Sarefat, som hör till Sidon, och stanna där. Se, jag har befallt en änka där att ge dig att äta." ¹⁰Han steg upp och gick till Sarefat. När han kom till stadsporten, fick han där se en änka som samlade ved. Då ropade han till henne: "Hämta lite vatten åt mig i kärlet, så att jag får dricka." ¹¹När hon gick för att hämta det, ropade han efter henne: "Tag också med dig en bit bröd åt mig." ¹²Men hon svarade: "Så sant Herren, din Gud, lever, jag har inte en kaka bröd, utan bara en näve mjöl i krukan och litet olja i kannan. Jag håller just på att samla ihop ett par vedpinnar och skall nu gå hem och laga till det åt mig och min son. Vi skall äta det och sedan dö." ¹³Då sade Elia till henne: "Var inte rädd. Gå och gör som du har sagt. Men laga först till en liten kaka åt mig och bär ut den till mig. Laga sedan till åt dig och din son." ¹⁴Ty så säger Herren, Israels Gud: Mjölet i krukan skall inte ta slut, och olja skall inte fattas i kannan fram till den dag då Herren låter det regna på jorden." ¹⁵Då gick hon och gjorde som Elia hade sagt. Hon hade sedan att äta en lång tid, hon själv och han och hennes husfolk. ¹⁶Mjölet i krukan tog inte slut och olja fattades inte i kannan enligt det ord som Herren hade talat genom Elia. ¹⁷En tid därefter blev kvinnans, hans värdinnas, son sjuk. Han blev så svårt sjuk att han till slut inte längre andades. ¹⁸Då sade hon till Elia: "Vad har du med mig att göra du gudsmän? Kom du för att påminna mig om min synd och döda min son?" ¹⁹Men han sade till henne: "Ge mig din son." Han tog honom ur

hennes famn och bar honom upp i rummet ovanpå där han bodde och lade honom på sin säng.

²⁰Och han ropade till Herren och sade: "Herre, min Gud, skulle du göra så illa mot denna änka som jag bor hos, att hennes son dör?" ²¹Därefter sträckte han sig ut över pojken tre gånger och ropade till Herren och sade: "Herre, min Gud, låt denne pojkes själ komma tillbaka in i honom." ²²Herren hörde Elias röst, och pojkens själ kom tillbaka in i honom, och han fick liv igen. ²³Elia tog pojken och bar honom från rummet ovanpå ner i huset och gav honom åt hans mor och sade: "Se, din son lever." ²⁴Då sade kvinnan till Elia: "Nu vet jag att du är en gudsman och att Herrens ord i din mun är sanning."

1. *⁸Då kom Herrens ord till Elia. Han sade: ⁹"Stig upp och gå till Sarefat, som hör till Sidon, och stanna där. Se, jag har befallt en änka där att ge dig att äta."*

- a.** I precis rätt tid, när det var dags för Elia att gå vidare, talar Gud till Elia om att bege sig till Sidon.
  - i. Återigen ser vi att Gud leder ett steg i taget. Om vi får veta allt för mycket av Guds planer långt i förväg är det stor risk att vi inte vågar acceptera Guds uppdrag eftersom det känns för stort, för avlägset, eller för svårt att förstå.
  - ii. Gud leder Elia till ett hedniskt område, i dagens Libanon strax norr om Israel, och till en hednisk kvinna. Genom detta förstår vi att även om vi kan tycka det är smartare att använda sig av en israelit så har Gud rätt att välja vem han vill som sitt verktyg för sin plan.
    - 1. Vi ska aldrig se ner på de som Gud kallar som sina tjänare, även om de inte ser ut eller beter sig så som vi önskar oss.
- b.** Änkor hade det oerhört tufft på Bibelns tid. Med barn att försörja och ta hand om men utan en man som jobbar och tjänar pengar blev livet extremt svårt. Lagg därtill att det rådde torka i landet så förstår de flesta att denna änka inte ens hade möjlighet att erbjuda mat åt sin egen son, än mindre åt Elia. Så det framstod förmodligen rätt ologiskt, nästintill ironiskt, att denna fattiga änka skulle kunna erbjuda mat till Elia.
  - i. Men på detta sätt visar Gud för Elia att Gud kan använda vem han vill till att göra vad han vill. Vi människor, som ofta ser till det yttre, skulle förmodligen ha dissat denna änka i förväg och aldrig gett henne en chans. Men Gud, som ser hennes hjärta, vet att hon måhända inte har någonting att erbjuda, men att hon är villig att tjäna Gud om han gör det möjligt.
  - ii. På samma sätt ska vi människor akta oss för att bara se till det yttre när vi bedömer om en människa är kapabel att göra si eller så. Eftersom kraften och välsignelsen är från Gud spelar det ju ingen som helst roll huruvida vi är mänskligt sett svaga eller starka, om vi är snygga eller fula, karismatiska eller

tråkiga, osv. Det som spelar roll är vårt hjärtas inställning och om vi är redo att tjäna Gud eller inte.

2. ¹⁰*Han steg upp och gick till Sarefat. När han kom till stadsporten, fick han där se en änka som samlade ved. Då ropade han till henne: "Hämta lite vatten åt mig i kärlet, så att jag får dricka."* ¹¹*När hon gick för att hämta det, ropade han efter henne: "Tag också med dig en bit bröd åt mig."* ¹²*Men hon svarade: "Så sant Herren, din Gud, lever, jag har inte en kaka bröd, utan bara en näve mjöl i krukan och litet olja i kannan. Jag håller just på att samla ihop ett par vedpinnar och skall nu gå hem och laga till det åt mig och min son. Vi skall äta det och sedan dö."*

- a. När Elia kommer fram till Sarefat och stöter på en änka så ber han henne om lite mat och vatten. Men inte nog med att hon är fattig, hon befinner sig i ett så förtvivlat och desperat läge att hon gör sig redo att äta sin sista brödbit och sen dö!
- b. Änkan förstår att Elia är en israelit och visar att hon respekterar Elias Gud, men att Yahweh inte är hennes Gud eftersom hon inte är israelit.

3. ¹³*Då sade Elia till henne: "Var inte rädd. Gå och gör som du har sagt. Men laga först till en liten kaka åt mig och bär ut den till mig. Laga sedan till åt dig och din son."* ¹⁴*Ty så säger Herren, Israels Gud: Mjölet i krukan skall inte ta slut, och olja skall inte fattas i kannan fram till den dag då Herren låter det regna på jorden."*

- a. Änkan var givetvis rädd för den situation som hon visste väntade efter att hon och hennes son ätit upp den sista brödbiten. Men Gud hade sett hennes hjärta och kom för att rädda henne i absolut sista stund!
- b. Elia utmanar änkan att *först* ge Elia bröd och *sen* till hennes son, något han kunde göra därför att Gud hade sagt till honom att han skulle välsigna i överflöd. Detta måste ha varit oerhört svårt för änkan, men i och med att hon gör som Elia säger så visar hon att hon tror på Israels Gud.
  - i. På samma sätt som änkan *först* skulle ge till Gudsmannen Elia för att sen bli överflödigt välsignad, fungerar tiondeprincipen. Gud befalldes Israel att *först* ge tionde av sin skörd för att sen behålla resten för sig själva (2 Mos 23:19, 5 Mos 18:4, Neh 10:35). Om de gjorde som Gud sa och gav sitt tionde så skulle "välsignelse strömma ut i rikt mått" (Mal 3:10).

Christian Mólks Bibelkommentarer

4. ¹⁵*Då gick hon och gjorde som Elia hade sagt. Hon hade sedan att äta en lång tid, hon själv och han och hennes husfolk.* ¹⁶*Mjölet i krukan tog inte slut och olja fattades inte i kannan enligt det ord som Herren hade talat genom Elia.*

- a. Änkan trodde på Guds löfte och agerade utefter Guds ord och blev därmed rikligt välsignad.
- b. Återigen ser vi att Gud inte gav allt som behövdes på en gång, utan bara det som behövdes för dagen. På så sätt försäkras sig Gud om att änkan och profeten fortsätter att vara beroende av Gud.
  - i. Det är nog ingen slump att det är just fattiga människor som har en större benägenhet att tro på Guds under och att förtrösta på Guds omsorg. Det är lätt hänt att när man är rik så slutar man vara beroende av Gud och har inget större behov av Guds mirakler.
  - ii. På sätt och vis är det en fördel, åtminstone andligt sett, att vara fattig (Matt 19:23).

5. ¹⁷*En tid därefter blev kvinnans, hans värdinnas, son sjuk. Han blev så svårt sjuk att han till slut inte längre andades.* ¹⁸*Då sade hon till Elia: "Vad har du med mig att göra du gudsman? Kom du för att påminna mig om min synd och döda min son?"*

- a. Mitt i all denna mirakulösa välsignelse som änkan hade fått av Gud, så drabbas hon av en ofattbar tragedi när hennes son dör i sjukdom.
  - i. Att änkans son dog var en dubbel tragedi som inte bara drabbade honom själv utan även änkan i förlängningen, eftersom han var hennes garanti för försörjning när hon blev gammal.
- b. Änkan klandrar sig själv och sin egen synd för sonens död och blir arg på Elia eftersom hon tror att han på något sätt har gjort så att Gud straffat henne för sin synd.
  - i. Exakt vad det är för synd som åsyftas framgår inte, men uppenbarligen hade hon något på sitt samvete som gör sig påmint när hon drabbas av olycka.
  - ii. Det är lätt hänt att klandra sig själv och sin egen synd när man drabbas av tråkigheter. Men allt negativt som drabbar oss är inte automatiskt ett straff från Gud.

Christian Mólks Bibelkommentarer

1. Om det plötsligt börjar regna, betyder det att det var Gud som sände regnet, eller var det Djävulen som sände regnet, eller regnar det för att det är höst?
2. Visst kan Gud sända saker i vår väg som vi inte alltid blir så glada över och som kan fungera som en lärdom för oss, men allt som drabbar oss behöver inte automatiskt vara från Gud. Framförallt inte när man som änkan i den här berättelsen just har blivit mirakulöst välsignad.

6. ¹⁹**Men han sade till henne: "Ge mig din son." Han tog honom ur hennes famn och bar honom upp i rummet ovanpå där han bodde och lade honom på sin säng.** ²⁰**Och han ropade till Herren och sade: "Herre, min Gud, skulle du göra så illa mot denna änka som jag bor hos, att hennes son dör?"** ²¹**Därefter sträckte han sig ut över pojken tre gånger och ropade till Herren och sade: "Herre, min Gud, låt denne pojkes själ komma tillbaka in i honom."**

a. Elia blir bestört över ankans sons död och gör det ända han kan göra; ropar ut sin förtvivlan inför Gud!

i. Dilemmat som Elia och änkan drabbas av är egentligen Teodicé-problemet: "hur kan en god Gud tillåta ondska?"

1. Svaret på den frågan ges inte i detta kapitel, men däremot en bra instruktion för hur man ska hantera tragedier; nämligen att ropa ut sin förtvivlan till Gud.

b. Elia ber för den döde pojken på ett väldigt märkligt sätt, han sträcker ut sig över pojken tre gånger. Exakt varför han gjorde på detta vis framgår inte av texten. Men det var inte Elias något märkliga tillvägagångssätt som ledde till bönesvaret, utan hans desperata bön. Det går inte att försöka efterhärma Elias *sätt* att be för pojken och tro att det automatiskt leder till bönesvar, men däremot kan vi med fördel efterhärma Elias *tro* när han vänder sig till Gud och ber.

7. ²²**Herren hörde Elias röst, och pojkenes själ kom tillbaka in i honom, och han fick liv igen.** ²³**Elia tog pojken och bar honom från rummet ovanpå ner i huset och gav honom åt hans mor och sade: "Se, din son lever."** ²⁴**Då sade kvinnan till Elia: "Nu vet jag att du är en gudsman och att Herrens ord i din mun är sanning."**

a. Detta var första gången någon i Bibeln återvänder från de döda. Återigen visar Gud att han är enormt mycket mäktigare än avguden Baal.

Christian Mølks Bibelkommentarer

- b.** Detta mirakulösa mirakel gör att änkan kan konstatera att hon nu *vet* att Elia är en Gudsman och att han förmedlar Guds sanning.
  - i. Även om Gud inte sände denna tragedi till änkan, så använde han den till något positivt.
  - ii. *“²⁹Ty dem som han i förväg har känt som sina har han också förutbestämt till att formas efter hans Sons bild, för att Sonen skulle vara den förstfödde bland många bröder.”*(Rom 8:29)

Copyright 2015 Christian Molk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.